

Kako je nastal duhovnik?

Naši katoliški duhovniki se včasih rogajo svojim nasprotnikom, češ: klerikalizem, klerikalni zmaj je že umičen, že leži na tleh. Duhovnik dobro ve, da ima moč, ker je skozi več ko tisoč let on sam ubijal ljudem v glavo, da je on čeznaravno bitje, da ima v rokah ključ do življenja onkraj groba, da zna krotiti naravo itd.

Ali že dlje časa pred obstojem krščanstvom so bili duhovniki; milijon let prej in bili so ravno taki kakor sedaj. Strah v ljudeh pred tem človekom je nekako že podedovan od pradedov. Saj se slovenski pregovor glasi: "Pa farja beži, škric odreži, od njega beži."

Neki župnik na Dolenjskem se je izjavil odkritosrečno pred neko volitvijo napram liberalcu: "dokler mi duhovniki še z hudičem strašiti moremo, nas ne spravite doli z hrbtišča kmeta." V tem leži duhovniška moč. Ljudje na kmetiji se duhovnika boje. On tudi postane maščevalec če je treba. Kmetje pripovedujejo, da ima vsak župnik črne bukve, v katere zapisuje svoje sovražnike. Nasledniki njegovi pa potem nadaljujejo maščevanje.

Imamo vedo, ki zasleduje nastanek človeka. To je naravoslovje. Imamo vedo, ki zasleduje zakone, po katerih živi človek v družbi s človekom, torej zakone družbenega, socialnega življenja. Ta veda se zove sociologija. Razumljivo je, da so ti učenjaki — sociologi preučili tudi nastanek duhovenstva. V naslednjem podamo nekaj črtic tega raziskovanja.

Naravoslovci in sociologi so danes na trdnem v tem, da se je človek na raznih krajih sveta veliko tisoč let razvijal iz prav živaljskega življenja do tega, kar danes zovemo kulturno, omikano življenje. Preden je človek le prišel do tega, da si je pomagal pridobivati živila z najokornejšim orodjem, preteklo je mnogo časa. In še le tedaj si prične človek spretnejše pridobivati živila kakor žival. "Der Mensch hat zwischen sich und die Thierwelt das Werkzeug gesetzt." (Človek je med sebe in živali postavil orodje.) In zopet je minolo mnogo let, preden je človek začel udomačiti živali, obdelovati polje.

V teh milijonih let se počasi razvija tudi to, kar imenujemo opazovanje duše. Do tega pojmovanja o duši je prišel človek, kakor znameniti sociolog Tylor razvija, med drugim na ta način: Prvotni ljudje nimajo kakor živali stalnega bivališča, ne stalnega živeža. Enkrat dobijo dosti korenin, sadja, polovijo dosti divjačine, rib in potem dlje časa manj, ali večkrat tudi nič. Tedaj ko imajo zrejo brez mere. To prouzročuje slabo prebavljanje in to v spanju različne sanje. Teh sanj si pa ti ljudje ne umejo tolmačiti. Te sanje so jim nekaj drugi svet, ki je zračnejši, negotov, pa tudi goljufiv. Ti prvotni ljudje domnevajo, da so te sanje iz drugega sveta, da je ta drugi svet morda oni, v katerega so odšli bratje, sestre, ko so se ločili od sveta. Misel, da je človek iz materialnega života in zračne duše, to je, iz mesa, kosti, krvi in iz nekega mračnega bitja sestavljen, daje prvotnemu človeku tisoč zagonetk, ki se mu vsaki dan postavljajo; tako zagonetke bolezni, smrti, zagonetke narave, ki mu delajo strah in bojazen. Takozvano animistično naziranje sveta, to je, da je človeška duša središče vsega življenja, da je od nje odvisno zdravje, ali bolezen in vse drugo, prihaja tako v človeško razmišljanje in s tem nastane religiozna versko naziranje. Ko se je to začelo nastopi duhovnik.

Zanimivo je, kako si sociologi razjasnujejo nastanek in razvoj duhovništva iz življenja prvotnih narodov. Sprva nastopi duhovnik kot čarovnik. Sociolog Tylor si predstavlja bolnika — božastneža. Mrzlica ga trese, bolezen ga tare po vseh udih. Bolnik se vpraša od kod to? Ne more si razjasniti te boleti. On si le misli, da mora te bolečine prizadeti kak drug stvor. On

začne misliti, nemara prizadevja kak nevidljiv sovražnik te bolečine. Hudobni duh, demon, hudič nastane tako v njegovi domišljiji. Tega hudiča potem tak človek zelo vidi v svojih sanjah, in mu daje imena, divje okoli sebe tolče, čudne glasove iz grla spravlja itd. Včasih z nenavadno zgovornostjo govori, ali nenavadne dogodljaje prerokuje. Drugi, ki takega bolnika vidijo, si mislijo, da kak zli duh, demon v bolniku tiči, da je bolnik sredstvo tega demona. Tako si misli človek tega prvotnega razvoja tudi v vseh drugih boleznih take demone in on premišljuje o tem, kako bi se ti demoni spravili iz bolnika, potem bi bil človek rešen. Naravno je, da so se kmalu ljudje našli, ki so s tem bavili, da so demone izganjali iz človeka, živali. To so čarovniki, ekscoristi, ki demona prosijo, ga zarotevajo, se mu laskajo, da bolnika zapusti. Pri tem odganjanju demonov prišli so ti ekscoristi sami v tako razburjenost, ekstazo, da so bili sami mrzlični, kakor bolniki, postali so sami božastni, maniki, piše Tylor.

Vsled tega so ti ekscoristi postali *adramniki, čudežni ljudje, orakli*. To je seveda kaj neslo. S časom so si ti ljudje razširili svoj delokrog, prisostvovali so pri porodih, pri umiranju. Začetkoma so čistili prvotni ljudje te čudezne zdravnike odkritosrečno, pozneje so le ti morali bolj zvito goljufati, da si pridobijo priznanje, veljavnost. Ali je bilo to v dobro človeštva?

Sledimo zopet sociologom. Mnogo časa zopet poteče, preden se človek razvije do tega, da v posameznih četah tel. divjakov nastane zopet kako gospodstvo (Herrschaft) v kakih oblikah že, in da gospoduje neka močna manjšina ljudi nad večino. Ali ko se človek do tega razvije, se razvije iz nečloveškega, duhovnega, zdravniškega moža nevaren tekmeč posvetnemu gospodstvu, četovodji, kralju ali cesarju. Sociolog Lippert to v daljših razpravah razpravlja v svoji veliki zgodovini duhovenstva. Tako tudi sociolog Zenker. Oba sta Avstrijca.

(Konec prihodnjic.)

Sygan, Pa.

26. marca 1905.

Zalostno je pač, ako se sobratje medsebojno napadajo javno po listih. Ali primoran sem odgovoriti javno, ker sem bil javno napaden, da ovržem neresnične trditve, katere troši g. J. Lesjak javno o meni v c. listu "Gl. Svobode" z dne 24. marca t. l.

Vsaka beseda o meni v omenjenem listu je neresnična.

Predbaciva se mi, da stremim za tem, da bi postal kapitalist. Jaz vprašam g. Lesjaka, če on sploh razume, kaj pomeni beseda *kapitalist*? Iz njegovega dopisa posnemam, da on tega ne razume, da ne ve, kaj je kapitalizem, ne kaj je kapitalist??

Popolnoma perfidno sumničenje je pa, ako se meni predbaciva, da sem ga jaz spravljal ob delo. To pa presega že vse meje. Vsakdo vé, da pri nas lahko to stori le delodajalec, ali pa njegov namestnik. Ker pa jaz nisem ne eno, ne drugo, ni to podtikanje le obrekovanje, ampak že hudobija.

Vsem tukajšnjim rojakom je znano, da sem mu jaz preskrbel delo, ko je iz Federala prišel v tukajšno naselbino. In ko je bil po svoji krivdi brez dela, sem mu dvakrat rekel, da naj gre na delo. A, vbojati ni hotel! Tega pa vendar ne more nihče zahtevati, da bi jaz koga na kolenih prosil, da bi šel delat. Sploh se meni ne zdi častno, če se kdo vsiljuje med zavedne delavce, potem pa svoje tovariše opravlja.

G. Lesjak se pokriva s socialističnim plaščem, potem pa druge svoje tovariše po nedolžnem napada. Ali je to pravično, pošteno in odkritosrečno??

Zajedno izjavljam, da jaz g. Lesjaku, ne bom več odgovarjal in magari, že priobči še toliko dopisov. Zahtevam in upam, da bode g. Lesjak vse svoje obdolžitve napram meni prekllical, ako ima v sebi proletarsko poštenje.

Fr. Miklavčič.

Prodajam vozne

listke (šifkarte) za francosko črto—Havre New York in naobratno; nadalje za Cunard črto Reka, Trst New York in naobratno.

Francoski parniki vozijo po 6 dni, parniki Cunard črte pa po 12—14 dni od Trsta ali Reke do New Yorka.

Postrežba izborna na obeh črtah.

Pošiljam tudi denar v staro domovino po dnevnem kurzu in sem v zvezi z najboljšimi bankami v Ameriki in stari domovini.

Vsa tozadevna vprašanja naj se pošiljajo na naslov:

M. V. KONDA
683 Loomis St.
Chicago, Ill.

Vaclav Donat

izdeluje neopojne pijače — sodovico in mineralno vodo.

576 W. 19. St. Telefon, Canal 6296

NAZNANILO.

Opozarjam slovenske trgovce—saloonarje in tudi drugo p. n. občinstvo na importirano brinje iz Ljubljane, iz katerega kuham sam najboljši brinjevec! Dvanajstina steklenic stane \$15. poleg pa mora vsakdo sam plačati prevozne stroške. Kdor hoče dobro kapljico brinjeveca piti, naj se obrne na

John Kraeker-ja
1199 St. Clair Str.
CLEVELAND, O.

Ali kašljate?

Vsak prehlad in kašelj je nevaren. Pljučnica, vnetje grla, kri-pa, jetika, vse se prično s kašljem. Uživate

Severov balzam
za pljuča

pravočasno. Ozdravi kašelj in prepreči pljučnico, jetiko in olajša dušljivi kašelj. Cena 25 in 50 centov.

~~~~~

Kri prinaša hrano vsaki mišici in kosti. Ako je kri opešana ali nezdrava, kako naj bodo potem mišice močnejše? Telovadci znajo ceniti vrednost čiste krvi in si jo vedo ohraniti v dobrem stanu s pametnim življenjem in previdnostjo v jedi in pijači.

SEVEROV KRIČISTILEC

je priljubljen pri mnogih slavnih telovadcih, ki poznajo njegovo vrednost in ga rabijo dnevno pri svojem vežbanju. Nobena stvar na svetu ne povrne jakosti, moči in čilosti tako hitro kot Severov kričistilec, to čudovito zdravilo za kri. Izboljšanje se takoj pokaže.

~~~~~  
**Bolesti v členih.**

Vas li boli križ ali rame? Imate li bolečine po udih in členih?

Severovo olje  
sv. Gotharda

vstavi vse bolečine in jih ozdravi. Ravno v to je namreč namenjen. Cena 50 centov.

~~~~~

Spoštovani gospod:

Pošljite mi eno steklenico Vašega kričistilca kakor hitro mogoče. Porabil sem bil že eno in se počutim že silno izboljšanega. Vaš

Adolf Ženišek,
Tilleda, Wis.

Če se počutite docela opešanega spomladi ali jeseni, tedaj vas bo kratka raba

Severovega kričistilca

spremenila v čilega in jakega človeka. Cena steklenici \$1.00

~~~~~  
**Ali ste utrujeni?**

Ako se prehitro utrudite in čutite, da izgubljate moč, treba vam je storiti le jedno stvar in to je: uživajte

Severov življenski balzam.

Ta čudoviti krepčilec za moške in ženske doda nove moči vsakemu posameznemu delu telesa. Cena 75c.

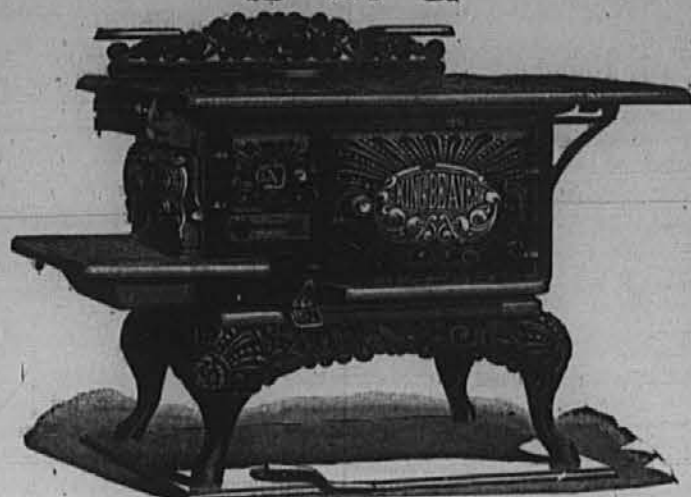
~~~~~  
Še nekaj koledarjev ima upravištvo

"GLAS SVOBODE"

naprodaj. Cena koledarju je 25c.

~~~~~  
Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peči in pohištvo pri

NAS



~~~~~  
Ličen in trpežen štedilnik, katerega predložuje slika, lako kupite za \$16. Kurite lahko z mehkim ali trdim premogom. Prihranite si tudi denar, ako kupite svetilnice, preproge in drugo pohištvo pri nas.

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

~~~~~
Podpisani naznanjam

SLOVENCEM in HRVATOM,
da sem otvoril na voglu 18 Pl. in Loomis St. novourejeni
Saloon.

Poleg tega imam prostorne dvorane za obdrževanje sej in zabav. oglasite se pri meni in pokažem Vam prostore.

S spoštovanjem

(Telefon Canal 7231)

JOSEPH POLACEK,

683 Loomis, cor. 18 Pl. Chicago, Ill.

W. F. SEVERA Co.

CEDAR RAPIDS IOWA

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
683 Loomis St. Chicago, Ill.Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

"Glas Svobode" izide vsaki petek
in velja za AMERIKO:

za celo leto \$1.50

za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo leto .....kron 10

za pol leta .....kron 5

Prvi svobodni list za slovenski
narod v Ameriki.Naslov za dopise in pošiljke je
slednji:**"Glas Svobode"**

683 LOOMIS ST. CHICAGO, ILL.

Dopisi.**Zver v človeku.**

"Daily Mail" iz Londona je pred dnevi poročal, da so do sedaj izgubili Japonci 115.000 mož, ranjenih in mrtvih, Rusi pa 125.000 mož.

Človek bi mislil, da mora tako blazno klanje med vsemi kulturnimi narodi obuditi splošno ogorčenje proti prirediteljem tega klanja, te mnogomorije, da morajo vsi narodi zahtevati oestro kazni za te mnogomorilce. Saj vendar ves svet obsoja posameznega morilca, ki je zločin izvršil v razburjenosti ali nenačuden duševnem razpoloženju.

Ti moriji v veliki meri na Daljnem Vzhodu pa vendar ni vzrok kaka strastna duševna razburjenost. Za to morijo in klanje so se leta in leta delale skrbne priprave, in žrtve tega klanja nimajo niti najmanjšega vzroka vbijati in mesariti druga drugo. Te žrtve niso videli druga drugo, dokler niso skupaj prišli na morišču. Nikdar niso druga drugo niti razžalile. Čemu torej to klanje?

Ako žive prireditelji te morije v medsebojnem sovražstvu, zakaj sami ne nesejo svoj kože na trg, čemu si drug drugemu med seboj ne režejo vratov?

Dotični, ki so sejali preprič, ne morijo. Dotični, ki morijo pa nimajo vzroka do preprič.

Mi imamo torej tukaj opraviti z hudodelstvom, ki je dobro premišljeno in prevdano. In v zvezi temu se smatra te hudodelce za poštenjake in mnogo ljudi v fraku in kuti se jim klanja in jih prosi za en milostljiv pogled.

Današnja človeška družba ne smatra mnogomorja za barbarizem, ampak za samoočelno umevno prikazen v razvoju človeške družbe. Mesto da bi se družba zgražala nad temi mesarji — mnogomorilci, jih pa se slavi kot junake in nositelje kulture, civilizacije.

Ako živimo v kristjanski državi ali v paganski, povsod se smatra znamenite mnogomorilce za nekaj vzvišenega, povsod se smatra mnogomorilce za najslavnejše delo naroda, za nekako kulturno stopinjo, v kateri se zrcali napredek naroda, za prvo dolžnost vsacega patriota, potem naj se moli h Kristu, Buddhi ali pa prisega pri Mohamedovi bradi.

Človek, ki na povelje svoje gosposke strelja, mori druge ljudi, požiga in ropja je lahko dober kristjan, Mahomedanec ali pa Buddhist. Ni vere na svetu, ki bi prepovedovala mnogomorilce, ni vere na svetu, ki bi ne častila in spoštovala mnogomorilce, provzročitelje vojsk, dasi imajo na čelu vtisnjen pečat morilca.

Gorje pa tistemu, ki bi svoj glas dvignil proti današnji, gnili, korumpirani, roparski človeški družbi, ki proužroča mnogomorie. Gorje tistemu, ki obsoja lastninsko pravo, ki je podlaga brutalni sili, umoru, vbojem in prostituciji. Gorje tistemu, ki piše ali govori proti temu, da bi se ljudje na povelje klali morili kakor divje zveri. Gorje tistemu, ki odprto prizna, da je socialist, da se bori za boljšo bodočnost vseh ljudi na svetu. Takoj bode

vsa častita družba proti njemu: mnogomorilci, farji vseh ver in njih neumni hlapci ga bodo slovesno prokleli.

Iz tega sklepamo, da ta družba višje ceni kapital kakor vero, kulturo in človeško življenje. Ta družba žrtvuje kapitalu vse: prepričanje, verske nauke, božje zapovedi in človeška življenja.

Kapital ji je njen zlati malik, kateremu daruje vse. In ta družba pozna en sam greh. Boj proti njenemu maliku!

Svobodomislec.

Morjenje otrok v Kursku.

"Ruskya Wjedomosti", list, ki stoji pod rusko cenzuro, je prinesel naslednje poročilo o morenju otrok v Kursku, za katero jamči, da je popolnoma resnično.

Jaz vam poročam pod pritiskom dogodkov, ki so se godili, ko sem se vrnil v Kursk. V Kursk sem prišel dne 25. febr. ob 2. uri popoldne. Ko sem se peljal z vozom na svoje stanovanje, sem dospel med razburjeno množico, ki je bila razprostrta po vsi ulici, na cestnih voglih so stali policaji. Načelnik policije je glasno dajal povelja in je vpil nad neko gručo ljudi, ki je pripadala k inteligentnim krogom. Nekoliko na strani je pa stalo v vrsti 50—70 orjaških kmetov. Kasneje sem zvedel, da se ti ljudje šolajo za deželne policaje v šoli, katero je ustanovila lokalna policijska gosposka. Enega teh ljudi sem vprašal: "Kaj pa je tu?" — "Gimnazijci bodo tepeni!" — "Zakaj?" — "Ker stavkajo."

Dne 24. febr. so sklenili vsi gimnazijci stavko, in formulirali so nekatere zahteve. V duhovniškem seminaru je pričela stavka že preje, katerega so zaprli. Dne 25. je pričela stavka na gimnaziju. Dijaki so skupno odkorakali po moskviški cesti pred drugi dekliški gimnazij, kjer so bile deklice zaprte in niso mogle na cesto. Odtod je odkorakal oddelek dijakov k realki, da bi svoje tovariše opozoril, da je stavka pričela. A tu je bilo isto: vsa vrata so bila zaprta. Realki so zahtevali, da se jih izpusti. In ko se jim ni ugodilo, so razbili šipe in retorte, ki so bile polne žveplene kisline. Vzlic temu jih niso še nekaj časa izpustili.

Mejtem so gimnazijci odšli k učiteljski, k ženski šoli pl. Rutzena in k šoli zdravniških pomočnikov. Učenci in učence teh zavodov so se jim pridružili. Končno so se bližali Marijinskaj dekliškemu gimnaziju. Tu je prišel odbor učenk, da se dogovore o pogojih stavke. Ves čas je učence spremljal močan policijski oddelek.

Ko so učenci odšli od Marijinskaja gimnazija proti moskviški cesti, je nekdo zažvižgal in policijski načelnik je zapovedal: "Rezerve naprej! Udarite!" Pod poveljstvom nadstražnika so se vsuli policaji z golimi sabljami na učence, deželni policaji so jih pa obdelovali s pestmi. Policijski komisar Puzanov je vpil: "Udrihajte na vse strani!"

Učenci so padali vsled udarcev na tla. A policaji so jih zopet postavili za lase na noge, da so lahko znova udrihali po njih obrazih. Drugi so zopet na tleh ležeče suvali s čevlji v obraz. Neki deželni policaj je držal dečka za lase, z glavjo je pa tolkel ob cestni tlak. Prizor je bil strašen, dečki niso mogli nikamor uteči. Skušali so ubežati v Semenovskajo knjižnico. A tu je stal policijski komisar, ki je pograbil vsacega dečka in ga vrgel zopet policajem v roke. Neki deček je prišel pod konjska kopita policajkonjenika in je zadobil na glavi težke poškodbe. Kdor je bežal tega so tepili z nagajkami. Neki nadstražnik je s sabljo težko ranil nekoga dečka na obrazu, drugemu je zopet prerazal suknjo. Ko je ogorčeno občinstvo prosilo orožniškega polkovnika Welka naj temu pretepanju naredi konec, je hladnokrvno izjavil: "Moja gosпода, vi veste, da sem miroljuben človek in da ne morem pomagati."

To vse mi je pripovedal očividec. Zadnji akt te drame se je dogradil na rdečem trgu, kjer so tržnice. Tu so prišle barabe policiji na pomoč, katere je policija nalašč organizirala. Te barabe in žganjarji so pretepli vsacega posameznega u-

čenca, ki je mimo šel. Tu so necega inženirja in nekega dijaka skoro vbiili. Zadnjega so z nosilnico odnesli v bolnico, kjer je kmalu umrl.

Ko je neki rezervni častnik, ki je bil preje učitelj, hotel braniti nekoga učenca, so hoteli po policiji najeti žganjarji pretepati lajnanta. Ubrani se je s tem, da je potegnil revolver, na kar so se strahopetni policijski pretepači umaknili.

Od vseh strani so vpile barabe v službi policije: "Udrihajte po njih!" Ko so se zvečer te barabe razšle so se glasno hvalile: "Ah, da bi le zopet jutri tako delo imeli. Dobili bi vodko in pa en rubelj."

Zvečer so bili v mestni hiši shodi, kajti zbrali so vsi ogorčeni meščani in mestni zastopniki, da protestirajo proti policijskim brutalnostim. Na tem shodu je nekdo izjavil: "Jaz sem uradnik v ravnateljstvu železnice Moskva-Kijev-Voronež. Ob eni uri sem zvedel, da se pretepa učence na cesti. Kolikor je nas očetov, smo ponehali s svojim delom in smo šli izkati svoje otroke. Videli sem grozne prizore. Deset do dvanajst let stare dečke so tepili do krvi, s škornji jih suvali v obraz, suvali jim lase. Bilo je grozno, strašno... Svojega sina sem našel še le doma. Bil je ves v krvi, na prsih so se mu pa poznali tako težki udarci, da bode najbrže za vedno ostal pohabljenec... Moja gosпода! Eden mojih sinov pretaka svojo kri za domovino na Daljnem Vzhodu, kri drugega sina pa pretaka policija v isti domovini."

Na shodu se je sprejela resolucija, v kateri se oestro protestira proti brutalnemu policijskemu nastopu, in katera se je odposlala justičnemu ministru in ministru notranjih del, nazlaže pa tudi državnemu pravdniku.

Meščansko društvo je izobčilo iz svojega društva orožniškega polkovnika Welka, policijskega načelnika Zarina, njegovega pomagata Makareviča in komisarja Bajkova in Puzanova.

Še isti večer je prišel ob eni po noči v meščansko društvo polkovnik Welk. Neki znanec mu je zaklical: "Častitam g. polkovnik!" — "Zakaj?" — "K vašemu izobčenju iz društva." Polkovniku je vdarila rdečica v obraz in tiho je odšel.

Na znanje.

vsem bratom društva "Bratstvo" št. 6. S N P J v Morgan, Pa, da se prihodnja seja vrši mesto četrto nedeljo v mesecu, dne 23. aprila teden pozneje in sicer prvo nedeljo po Veliki noči, dne 30. aprila.

F. Miklavčič,
predsednik.**VABILO**

na plesno veselico, katero priredi društvo "Bratstvo" št. 4. S N P J v Glencoe, O. dne 24. aprila na velikonočni ponedeljek t. l. v novih prostorih brata Karola Dernača.

Na veselici svira godba broječa 6 mož. Vstopnina stane za možke \$1.50, seve je vsakdo z vstopnino plačal tudi pijačo.

Delavci na Neef in okolici, ki se mučite kakor sužnji v ameriških peklih, posetite veselico do zadnjega moža. Tudi delavec je človek in ima pravico do uživanja veselja, zakaj bi torej vsaj v enkrat v letu za nekaj trenutkov ne pozabil na vsakdanjo tlako in prebil nekaj veselih uric v družbi svojih sotrpinov — delavcev.

Odbor.

POZOR ROJAKI!

Opozorjamo rojake, da nam bodeknjižica "ŽRTEV RAZMER" ali "ZAPISKI KRANJSKEGA KAPLANA", kmalu pošla. Kdor želi imeti knjižico, v kateri se slika pogubonosno delovanje nekaterih duhovnikov po imenu za naš narod, naj doloži 25c. na upravnishstvo "Gl. Sv." in pošljemo mu jo takoj.

Založnja, ki se opisuje v knjižici, se je završila na Kranjskem ter je povsem resnična.

Uprav. "Gl. Sv."

**OBLEKE ZA
ODRASLE IN
DEČKE**

Za to sezono, priredili smo za v pregladi in prodajo izvrstno skladišče raznih oblek prve vrste. Za nizko ceno si nabavite fino blago. Cene so OD \$5.00 DO \$20.00

Vogal Blue Island Ave. in 18 ulice.

JELINEK & MAYER,
lastnika.**ODEVNI
ATLAS
SPOLEČNOST****Emil Bachman**Največja slovenska
trrdka.Izdeluje društvene znake,
čumbe in zastave.Cene različne po naročilu.
Za vsako delo se
jamči.
Pisite slovenki po brez-
platni cenici.

580 So. Centre Ave. Chicago, Ill.

? Yondorf Bros ?

365--367 Blue Island Ave. na vogalu 14. ceste.

Svetovnoznan trgovci z obleko za možke in dečke. V naši zalogi so naprodaj pomladanske obleke najrazličnejšega kroja. Delo solidno, blago trpežno, cene pa nizke.

**Možke obleke od
\$6.50 do \$22.00****Površniki od
\$8.50 do \$18.00**Obleke za dečke in otroke od \$3.50
do \$7.50S & H zelene varstvene znamke
za vsaki komad, katerega kupite.**Obiščite nas in prepričajte se.**

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Podpredsednik: MIHAEL STRUKELJ, 519 Power Str., Johnstown, Pa.
 I. tajnik: MARTIN KONDA, 683 Loomis Str., Chicago, Ill.
 Pom. tajnik: FRANK PETRIČ, 683 Loomis Str., Chicago, Ill.
 Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.

Nadzor-
niki: { DAN. BADOVINAC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
 JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Porotni
odbor: { JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
 MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Bolniški
odbor: { JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Odbor S. N. P. J. ima vsaki tretji četrtek svojo redno mesečno sejo. Opozarja se vse člane, ki imajo vprašanja do odbora, da pravočasno dopišljejo svoje dopise prvemu tajniku.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; denarne pošiljatve pa blagajniku Frank Klobučarju.

Društvene vesti.

Društvo "Slavija" št. 1. S. N. P. J. v Chicago, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu v Naročni dvorani na 587 S. Centre Ave.

John Duller, tajnik,
12 W. 25th St., Chicago, Ill.

Bratsko društvo "Triglav" št. 2. "S. N. P. J." v La Salle, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu točno ob 1/2 uri popoldan, v prostorih M. Kumpa. V društvo vstopi lahko vsak Slovan ne glede na veroizpovedanje in politično prepričanje.
D. Badovinatz, tajnik.

Društvo "Adrija" št. 3. "S. N. P. J." v Johnstown, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako zadno nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldan na 725 Broad Alley. K množičnemu vstopu v omenjeno društvo vabi
Odbor.

Društvo Bratstvo št. 4 "S. N. P. J." v Steel, O., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu, ob 2 uri popoldan v prostorih brata K. Dernača.
Odbor.

Društvo "Naprej" št. 5 S. N. P. J. v Clevelandu ima svoje redne mesečne seje vsak prvi četrtek zvečer v mesecu v društvenih prostorih na 1778 St. Clair Str., Cleveland, O.

Društvo "Bratstvo" št. 6 S. N. P. J. v Morgan, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldan v prostorih br. Fr. Miklauciča na Sygen. V množičnem pristopu k omenjenemu društvu vabi
Odbor.

Društvo "Zarja" št. 15 "S. N. P. J." v Ravensdale, Wash., ima svoje redne mesečne seje vsako zadno nedeljo v mesecu, v dvorani G. F. Ludovika v Ravensdale, Wash.
Odbor.

Društvo "Delavec" št. 8 S. N. P. J. v So. Chicago, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v društvenih prostorih brata Jak. Tisla, 9049 Greenbay Ave.

Slovensko narodno bratsko podporo društvo "Bratstvo Naprej" št. 9. "S. N. P. J." v Yale, Kans., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 10. uri popoldan, v slovenski Narodni dvorani pri sob. Dolari. K množičnemu vstopu v omenjeno društvo vabi najljubše
Odbor.
Frank Levec, tajnik,
Kamp 31, Pittsburg, Kans

Društvo "Bratoljub" št. 7 S. N. P. J. v Claridge, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v dvorani nemške zveze ob 9 uri popoldan. Sodelujoči se vabijo v društvo
Josip Kravanja, tajnik.

Bratsko društvo "Sokol" št. 11 epa dajoče v "S. N. P. J." v Roslyn, Wash., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu pri br. Ivan Malenšek-u. Za vstop v društvo se vabijo vsi Slovani v Roslynu in okolici.

Društvo "Edinost" št. 12 "S. N. P. J." mesečne seje vsako prvo sredo v mesecu ob 8 uri zvečer v Murray Uper House.

M. Žugel, tajnik,
P. O. Box 127 Murray, Utah

Društvo "Edinost" št. 13 "S. N. P. J." v Wheling Creek, O., ima svoje redne mesečne seje vsako zadno nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldan v prostorih br. Josip Hora. K množičnemu vstopu v društvo vabi vladno
Odbor.

Društvo "Sloga" št. 14. "S. N. P. J." v Waukegan, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo, točno ob 2 uri popoldan v Jerebovi dvorani na 10. cesti.

Andrej Masle, tajnik.

Društvo "Trdnjava" št. 10 "S. N. P. J." v Rock Springs, Wyo., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 9 uri popoldan. Društveniki naj se vdeležujejo sej redno in točno, ob enim pozivljemo rojake da pristopijo v množičevino i čilo društvo.
Ivan Lebor, tajnik.

Društvo "Sloga" št. 16. "S. N. P. J." v Milwaukee, Wis., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu, v prostorih brata C. Hoffbauerja 136 Reed St. Fran Budna, tajnik.

Društvo "Bled" št. 17 "S. N. P. J." v Lorain, O., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldan v prostorih brata Vrbanka.

Alexander Sechnitzer, tajnik,
578—10th Ave., Lorain, O

Društvo "Orel" št. 19 "S. N. P. J." v Stone City, Kans., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu. Društveniki naj se vdeležujejo redno in točno, ob enim pozivljemo rojake, da pristopijo množičevino v čilo društvo.

Ignac Pečnik, tajnik.

Bratsko društvo "Sokol" št. 20 "S. N. P. J." v Ely, Minn., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu v prostorih br. Jos. Seliškarja. Za vstop v čilo društvo vabijo se vsi Slovani.
Ivan Somrak, tajnik,
Box 62 Ely, Minn.

Društvo "Orel" št. 21 "S. N. P. J." v Pueblo, Colo., ima redne mesečne seje vsako prvo nedeljo, in vsako prvo po 15. vsacega meseca v dvorani M. Kochevarja 1217 Eiler Ave.

Društvo vabi vse rojake, ki še niso člani katerega društva, da se vpišejo v novo društvo.
Odbor.

Poskusite

najboljše unijske
A—B, X—Lent in
Criterion smodke
katere izdeluje

H. F. Aring

916 Payne Ave. Cleveland, O.
Postrežba točna. Cene nizke.

Joseph H. Miller

56 Seelye Ave. Cleveland, Ohio.
Phone, Cuy, Central 4254 R

Priporoča svoje najfiniješe Havana smodke in ranovrstni fini tobak.

Zajedno prodajajo tudi kot zastopnik največje veletrgovine J. & S. J. FIRTH, najboljše žganje, likerje in vino
210-212 Ontario St. Cleveland, O

Kasparjeva državna banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun.
in od 1. jul. pa do 30 dec. po 3
odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

POZOR NA NOVOST!

Pomlad se bliža. Zato sem se pripravil in oskrbel za to sezono z bogato zalogo raznovrstnih obuv. Kakor za dame, tako imam tudi za gospode raznovrstna obuvla, vsako od teh je delano po najnovejšem modernem kroju. Tudi za dečke, deklice in baby's imam trpežno in lično blago. Vsakemu lahko ustrezem po okusu, naj si bo da hoče kdo čevlje iz kakšnegakoli usnja ali platna: belega, rdečega, rjavega, črnega, rmenega in gladkega.

Ker vsako zimo razprodam skoraj vso zimsko obutev, je torej umevno, da mi je spomladi možno založiti čisto sveže in času primerno blago.

Vse to blago prodajam po primirni ceni.

Pridite in preprečali se bode!

M. KARA,

760 juž. Halsted ul. med 19 ul in 16 Pl. Chicago, Ill.

Pazite, da bode želodec v redu,

in ni se vam treba bati za vaše zdravje. Želodec je središče, vir zdravja in je tudi vir vseh bolezni.

Bolni želodec provzroči: Izgubo slasti do jedil, bel jezik, težko dihanje, omotico, slabo prebavo, glavobol, koliko, krč, zgago, slabo spanje in zapečenost. Nedirektno iz želodca pa izvira: Pege na koži, zlatenica, zabasanost, driska, disenterija, živčne bolezni, bolezni na ledvicah in mehurju, bolezni na jetrah in nečista kri.

"Hermanekov Angelika balzam"

je najboljšo zdravilo za želodec. Po jedi naj se ga spije eno ali dve polni žlici in vspeh je zagotovljen. Cena 75c, po pošti 85c.

Izdelnje in prodaja J. C. Hermanek, lekarnar, 585 S Centre Avenue Chicago, Ill.

Naša prodajalna je nekako osredotočevalno tržišče za raznovrstno blago na zapadni strani.

Pri nas je naprodaj najboljše, najfinejše in najcenejše blago. Cene so najnižje, dasiravno je blago prve vrste. Kdor hoče hraniti z denarjem, dotični kupuje pri nas, ker kupi po ceni fino, solidno in trpežno blago.

45 palcev široko sicilijansko blago— podobno "mohairu" se prodaja jd po.....

59c

Boljšje vrste po .....
89c, 98c in \$1.25.

Želzne postelje — široke, samo masivno delo, v raznih barvah, v najfinejšem emajlu. Vsaka postelj vredna \$5. Sedaj stane vsaka le .....

\$2.48

Najboljši "madroci" — žimnice, solidno delo, fino in trpežno blago, v najrazličnejši velikosti. Vsaki komad vreden \$2.50. Prodajamo sedaj po.....

\$1.69

Fina zagrinjala — 6x3 čevlj. široka, z raznimi okraski in v raznih barvah. Prodajamo komad po.....

19c

Široka zagrinjala 3 1/2 jd dolga, okrašena z finimi risbami. Navadna cena \$1.50 za par. Sedaj prodajamo par le po.....

98c

Blago v raznih barvah. — Ostanki in odrezki najmodnejšega blaga. Prodajamo jd po .....

25c

Spodnja krila — rjave, črne, pa modre barve. Vsako krilo vredno \$5. A mi prodamo najfinejše krilo za ....

\$3.50

Črne, moške srajce. — Mera 14 do 17. Vsaka vredna 59c. Sedaj prodajamo po .....

39c

Črne otroške nogavice dvojno pletene na prstih in peti. Mera: 5 do 9 1/2. Regularna cena 12 1/2c. Zdaj le .....

7c

Damske črne nogavice — trpežno in fino delo. Cena 10c za par. Prodajamo po .....

6c

Odeje za postelje z finimi okraski po najnovejši modl. Vsaka vredna \$1.25. Sedaj po.....

69c

Obleke za dečke — dva komada — po norfolškem kroju iz najboljšega blaga in z dvojnimi prsi, po najnovejši pomladanski modl. Mera: 7 do 15 let. Le .....

\$1.95

Hlače za dečke iz modrega ali črnega ševlota. Mera: Od 4 do 15 let. 2 para le .....

33c

Belo blago indijska kontenina za srajce, bluze itd. Jd vreden 10c. Prodajamo sedaj po .....

5 1/2c

Naročujte svoje obleke pri

Charles Tyl-u

priljubljenemu unijskemu krojaču

772 So. Halsted St. na vogalu W. 19th Pl.

ki čisti in popravlja tudi ženske in moške obleke. Gospod Tyl je dobro znan mej Slovenci vsled svojega ličnega in trpežnega dela ter nizkih cen.

NAJTRPEŽNEJŠE OBLEKE PO NAJNIZJIH CENAH.

Prodajalec STONICH, vprašajte po številu 22.

Dr. Kolacek & Co.
559, 561, 563 and 565 BLUE ISLAND AVE.

Vesti iz jugoslovanskih pokrajin.

— Lep zgled daje vsekako mežnar ali behec v Smartnem pri Litiji, ki je neko soboto svojo boljso polovico "račko" v cerkvi prebrnil da je vse štiri od sebe pomolila, ker ni prišla ob pravem času zvonit. Tudi otroci so videli vso zadevo. Da o tem konsorcij farških lažnjivcev molči, je umevno. Če bi kak drugi človek kaj takega storil, klicali bi seveda boga in hudiča na pomoč.

— Pogreb brez duhovnika — pa z godci. Iz Sladke gore na Štajerskem se nam piše: Nedavno umrl je v Dolgi gori 81 let stari posestnik Štefan Bekuš. Dva dneva pred smrtjo poslali so po župnika, da bi ga on šel spovedat. Župnik je prišel ali spovedati starčka ni mogel več, ker je bil že ves zmuden. Na dan smrti je šel sin umrlega k župniku, da naroči zvonjenje in pogreb. Župnik je nahrulil sina — že tudi precej priletnega moža —, da ne pusti zvoniti, češ, da je bil oče nevernik, ker že dve leti ni bil pri spovedi in v cerkvi. Rajniki imel že pet let odprte noge in se dve leti že ni mogel obuti. Torej tudi ni mogel v cerkev, kamor je imel uro hoda. Ko je župnik rajnega imenoval nevernika, zabrusil mu rajnega sin v obraz, da potem le naj izbriše očeta in njega iz krstnih bukev in je odšel. Rajnik iz Bakuš je bil dober kristjan in je ves čas, dokler je mogel, natančno opravljal svoje krščanske dolžnosti. Vrh tega je pa daroval za zvonove na Sladki gori v svojem času 50 krcn in en in njegov sin sta vozila brezplačno kamenje in les za sedanjí sladkogorski farovž. Sedanjí župnik Jožef Irgl pa vsega tega v svoji nadutosti ni vpošteval in odrekel kratko malo zvonjenje in pogreb. Kaj pa je nato storil sin rajnika? Najel je pet godecev, ki so na dan pogreba prišli po mrtveca in ga z godbo spremili na pokopališče. Na stotine ljudstva se je bilo zbralo pri hiši rajnika in ga spremljalo z molitvami do cerkve, kjer je pri farovžu stala farovška drhal in gledala izvanreden pogreb. Pri cerkvi je postal spreved in godci so zaigrali žalostinko, med tem ko je sin rajnika šel v farovž vprašat župnika, če smejo očeta takoj pokopati ali ga morajo nesti v mrtvašnico. Župnik je hotel poslati svojega kaplana na pokopališče, češ, da bode grob pokropil ali sin ga je za vrnil, da tudi tega ne potrebuje. Tako je prav! Bodo saj pričeli Slovenci uvidevati, da se lahko, ako se hoče, tudi brez farja pride v nebesa.

— Kava Romana dosedanje podjetje gospo Hans Wildija je prešlo v produktivno zadrugo. To se pravi delavci bodejo sami prevzemali delo in tudi dobiček sami med seboj delili.

Podjetje z Repentabrom vred iznaša 300.000 K. Delavci plačajo tedensko po 1 K. dokler imajo delež 100 K; rezervni delež 100 K, se pa z čistimi dobički uplača. Vse podjetje se izplača v 6 letih in sicer:

Pri nakupu 50.000 K in 25.000 deležev,	I. leto 1906	K. 30.000
II. " 1907	"	40.000
III. " 1908	"	40.000
IV. " 1909	"	40.000
V. " 1910	"	40.000
VI. " 1911	"	35.000

Te dni se je vršil vstanovi shod, pri katerem je bilo nad 200 zadrugarjev navzočih, in ki so enoglasno izvolili sledeče sodruge v vodstveni in nadzorovalni odbor:

Vodstvo: Kopač Josip, predsednik. Odborniki: Černjava Kašpar, Franceski Josip, Mora Josip in Štolfa August.

Nadzorovalni odbor pa:

Frndolič Anton, Marizza Josip,

Pertot Angelj, Pertot Ivan (vulgo Šemetov) in Temporini Aleks.

Vodstvo se je konstituiralo, za registriranje zadruga, so se vložila pravila.

S tem pa je kriza v Nabrežini končana in vsa obrekovanja, ki prihajajo od strani gospodarjev, ki hočejo od jezepopokati, ne morejo odvrniti delavcev od poti, po kateri korakajo naprej. Le vrlo naprej, sodrugil!

— Pekovska organizacija v Primorju. Pekovska organizacija na jugu vrlo napreduje. V Gorici in Pulju je sleherni pekovski delavec organiziran. Tudi v Trstu se je pričelo nekako živahnejše gibanje odkar je namestništvo pritisku organizacije zahtevanju zakonito zadržanega tedenskega počitka ugodilo. V večini je po pekarnah tedenski počitek upeljan. Le nekaj starokopitnih mojstrov je še, ki se naredbi nikakor nočejo povreči. Da se take gospodke redno naznani je umevno. Vlada je popravila svoj zagrešek z 21. urnim počitkom in to se imamo zahvaliti edino le intervenciji centralne organizacije pri trg. ministerstvu. Dokler smo na jugu imeli lokalne organizacije, toliko časa so ostale vse naredbe na papirju, nihče se ni brigal za izpeljavo tedenskega počitka. Kdo naj bi tržaškim pekom razlagal pomen delavskega varstva? Se-le ko se je ustanovila zvezna organizacija, se je spremenila situacija — boj se je pričel na celi črti. Namestništvo v Trstu si je hotelo pridobiti lavorjev venec s tem, da se je delavcem tedenski počitek odvzel, z namenom razbiti močno pekovsko organizacijo. To policijsko nasilstvo pa ni doseglo zaželenega vspeha. Res je, da je organizacija veliko krizo doživela, ali preživela jo je in danes se zopet krepko dviga in ponosno svoj delokrog razširja.

Prejšno kramarsko društvo bi ne bilo tako krizo preživelo, katastrofa bi bila neizogibna. kajti v boju je treba dobrih zaveznikov in tega prejšno strok. društvo ni imelo.

Zgubljena bitka radi enega žeblija.

Pripoveduje se, da je neki polkovnik mej bitko poslal svojega adjutanta, naj sporoči polkovniku, da se pripravi za napad na sovražnikovo levo krilo. Ker je manjkal v podkovi en žebelj, je konj adjutanta zgubil podkev, adjutant in konj sta bila vbita, bitka pa zgubljena, ker polkovnik ni dobil poročila. Zanemarjanje ene malenkostne reči je prouzročilo nesrečo in smrt.

Mnogo ljudi zgubi bitko za življenje, ker zanemarjajo prve pojave bolezni: izgubo slasti do jedi ali telesno slabost. Trinerjevo, zdravilno, grenko vino gotovo pomaga, ako se rabi o pravem času.

To zdravilo brzo uredi želodec, ga okrepi in ojači, da lahko sprejema in prebavlja hrano. Ta pripomoček popolni prebavo hrane, pomnoži in čisti kri, jedro življenja, moči in lepote. Ta lek je edini naravni kričistilec, ki se prideluje iz naravnega vina in želišč.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josip Trineru 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Listnica uredništva.

Priobčili smo oba dopisa br. Fr. Miklavčiča in Lesjaka, ker smo v osebnih zadevah neutralni. A, v bodoče svetujemo, naj se medsebojni osebni napadi opuste. Kot zavedne delavce, nas taki dopisi bolj zanimajo, ki imajo za splošnost pomen. Naš skupni sovražnik je kapitalizem in njega zastopniki v kuti in fraku. In proti tem se borimo, ako hočemo delavcu — produktivnim slojem vobče zboljšati njih žalostni gospodarski položaj. To velja vsem dopisovalcem!

F. J. SKALA & CO.

320—322 W. 18. ulica

ČESKO-SLOVANSKA BANKA.

Pošiljanje denarja, izmenjevanje tujih denarjev, izterjatev denarja in vrednostnih stvari po celem svetu, sosebno v Avstro-Ogrski in Zdr. državah.

Ustavljanje plačilnih in drugih pravnih listin. Dedščine.

Zastopniki družb: bremške, hamburške, antverpške, rotterdamske in francoske prekomorsko—vožne črte. V New Yorku in ostalih evropskih pristaniščih sprejmo potnike naši zastopniki. V slučajih zadržka oziroma zaprek potnikov, obrnite se na nas.

500 mož potrebuje za Rainerjevo pivo in Bourbon Wiskey piti, fine smodke kaditi in se veseliti.

ANTON KRIZE,
OAT HILL, NAPA CO. CAL.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, opim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače—"atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vseemu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MONOR MLADIĆ
617 S. Center Ave. blizu 19
ulice CHICAGO, ILL.

Trgovec

delavec

gospodinja

otrok

vsi morajo jesti.

Srečni so, ki lahko delajo in kojim jed diši.
Ako hočete ohraniti si moč in zdravje, rabite

Trinerjevo zdravilno grenko vino

To vino je naravni pridelek. Izdeluje se iz naravnega vina in iz importiranih zdravilnih evropskih želišč. Ta lek deluje direktno na želodec s tem, da ga krepi in vsposobi za prebavo hrane; toraj včinkuje tudi na čreva, da se završi prebavni proces popoloma.

VSA HRANA,

ki se je prebavila pravilno, se spremeni v čisto kri.
ki je podlaga zdravju, lepoti in življenski moči

Trinerjevo zdravilno grenko vino

ozdravi

vse želodčne bolezni,
vse nepravilnosti v črevah,
vse nepravilnosti na jetrah,
vse krvne in kožne bolezni,
vse živčne bolezni, nespečnost.

Ako se počutite slabo, tedaj pijte Trinerjevo vino. To vas bode zopet oživilo. Mogoče, ženske in otroci smejo rabiti to vino, ker je naravno in zdravilno.

Se dobiva v lekarnah in dobrih gostilnah.

JOS. TRINER

799 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Trinerjev brinjevec ozdravi vse bolezni na jetrah in žolču.
Prideluje se iz kranjskega brinja.

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljice. Vsi dobro došli!

Kdor se želi učiti in naučiti
angleško brez učitelja

naj si nabavi najnovejši

Slovensko---angleški---rečnik.

Knjižica je jako razumljivo sestavljena, poleg angleških besedi nahaja se pravilno izgovarjanje istih. Oblika knjižice je čepna, toraj pri vsaki priliki v porabi.

CENA JI JE SAMO 60 CENTOV.

Denar pošljite po Money-Orderju ali pa v znamkah na naslov

V. J. Kubelka, P. O. Box 744
New York N. Y.

Pozor!

Pozor!

Slovenci.

"Salon" z MODERNIM KEGLJIŠČEM

Sveže pivo v sodčih in buteljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinejše unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Obrnite se zaupno na nas

kadar hočete odpreti saloon
ali se zmeniti za pivo.

Lahko govorite z nami v slovenskem jeziku, a naše izborna pivo je po evropsko kuhano, tako, da boste vselej delali dobro kupčijo.

Kadar nimate časa priti osebno do nas, pišite ali telefonirajte nam, na kar boste dobili hitri odgovor. Imamo pivo v sodčih in izvrstno vlezano pivo (Lager-Beer) v steklenicah.

Tel. Canal 967

ATLAS BREWING CO

21. & Blue Island Ave.

Nad 30 let
se je obnašal
Dr. RICHTERJEV
SVETOVNI, PRENOVLJENI
"SIDRO"
Pain Expeller
kot najboljši lek zoper
REUMATIZEM,
POKOSTNICO,
PODAGRO itd.
in razne reumatične
neprilike.
SAMO: 25ct. in 50ct. v vseh lekarnah
ali pri
F. A. Richter & Co.
215 Pearl Street,
New York.

DNEVNI KURZ.

100 kron avstr. velj. je \$20.50.
Temu je pridjati še 10 centov za
poštino.

M. V. Konda, 683 Loomis Str.
CHICAGO, ILL.

POMOČ IN ZDRAVJE BOLNIM!

ZAMORE DATI SAMO

Dr. E. C. Collins, M. I.

ako hoče bolnik popolnoma ozdraviti je v prvi vrsti potrebno da zdravnik njegovo bolezen popolnoma in natanko spozna, to pa je edino le mogoče našemu slavnemu in najbolj učenemu profesorju, ker je on edini zdravnik, kateri po natančnem opisu vsako belezen, popoinoma in temeljito spozna.

Zato, rojaki Slovenci, v slučaju da Vam je treba zdravniške pomoči vam mi priporočamo samo in edino le tega slavnega in izkušenega zdravnika ker se nijeden drugi zdravnik ne more ponašati s tako uspešnim zdravljenjem kakor on.

OZDRAVI VSE BOLEZNI,

ker on jedini pozna po znamenjih takoj vsako bolezen in radi tega ozdravi vse možke in ženske bolezni bodisi akutne ali pa zastarele (kronične). Za to tudi jamči za popolno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučih, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah, mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni v grlu, nosu, glavi, nervoznost, živčne bolezni, prebudo utripanje in boleznj srca, katar, prehlajenje, maduho, bronhijalni, pljučni in prsni kašelj, bljuvanje krvi, mrzlico, vročino, težko dihanje, nepravilno prebavljanje, revmatizem, giht, trganje in bolečine v križu, hrbtu, ledjih in boku, zlato žilo (hemeroide), grižo ali preliv, nečisto in pokvarjeno kri, otekle noge in telo, vodenico, božjast, slabosti pri spolnem občevanju, polucijo, nasledke izrabljanja samega sebe, šumenje in tok iz ušes, oglušnje, vse bolezni na očeh, izpadanje las, luske ali prh na glavi, srbenje, lišaje, mazolje, ture, hraste in rane, vse ženske bolezni na notranjih organih, neurastečni, glavobol, neredno mesečno čiščenje, beli tok, bolezni na maternici itd., kakor tudi vse ostale notranje in zunanje bolezni. On je prvi in jedini zdravnik, kateri ozdravi jetiko, ozdravi vse tajne možke in ženske spolne bolezni, kakor tudi „sifilis“, točno in popolnoma. (Zdravljenje spolnih bolezni ostane tajno). Ženskam in moškim se ni treba sramovati ter naj natančno in zanesljivo opišejo svoje spolne bolezni. Ktere ženske trpe na takozvanem mesečnem neredu, naj se takoj do njega obrnejo.

BERITE nekaj najnovejših priznanj, s kterimi se zahvaljujejo naši rojaki za popolno ozdravljenje:

Slovenka: M. HEGLER — 1239 Bohemian Ave — Pueblo, Colo.

Ozdravljena od akutne bolezni ženskih organov — nerednega mesečnega čiščenja, belega toka — bodljaja in krča v trebuhu križu, težkega dihanja, glavobola in srčne bolezni.

Slavni gospod Profesor!

Naznanjam Vam da sem sedaj popolnoma zdrava. Vasa zdravila so mi zadostavala za popolno ozdravljenje — moje težke bolezni vsled katere sem trpela nad tri leta in katere ste me Vi edini popolnoma ozdravili, srčno se Vam zato z mojim možem zahvaljujemo in Vas priporočava vsem rojakom Slovincem ker ste v resnici najbolj učeni in izkušeni zdravnik.

Tudi Vam pošiljam mojo sliko in Vam ostanem do groba hvaležna.

Mari Hegler

Bohemian Ave 1239

Pueblo, Colo.

Ozdravljen od kronične bolezni želodca in notranjih prebavnih organov.

Cenjeni gospod profesor!

Vam naznanjam da sem po vaših zdravilih popolnoma ozdravil in sem zdaj čisto zdrav in vesel kakor poprej in delam že en mesec. Vam pošiljam mojo sliko, ko sem bil pri vojaki v ol kontri Austriji.

Pozdravljam Vaa dobrodelni gospod profesor.

Johan Strah.

Iz vsega tega se jasno razvidi, da se bolniki, najzanesliveje ozdravijo pri našem slavnem zdravniku.

Zato, ako ste slabostni, bolni, ako izgubljate moči ali trpite na kterikoli bolezni, če je vaša bolezen zastarela ali kronična vsled neuspešnega zdravljenja neizkušenih zdravnikov, opišite natančno vašo bolezen navedite starost in čas, kako dolgo ste že bolni tar pošljite pismo na ta-le naslov:

Dr. E. C. Collins

Medical Institute

140 WEST 34th STREET, NEW YORK, N. Y.

In potem bodite z mirno dušo prepričani da boste zagotovo in popolnoma ozdravili.

Slovenec: JOHN STRAH
69. W. Feront Str. — Massillon, O.

RAZNO.

— Farška nestrpnost. V Gradcu je umrl te dni nadinženir F. Herold, ki je bil sicer dober kristjan, ker pa je oporočno določil, da se naj njegovo truplo seže v Gothi, prepovedala je cerkvena oblast mu zvoniti pri prevozu na kolodvor in tudi noben duhovnik ni hotel iti trupla blagosloviti. Pokojnikovi sorodniki so končno naprosili starokatoliškega župnika, da je opravil mrtvaške obrede. Jasno je, da so duhovniki proti sežiganju le zato, ker jim odleti zaslužek pri pogrebu.

— Osem velikih novih ladij za obrambo obrežja si je naročila turška vlada pri 'Stabilimento chenico' v Trstu. V kratkem naroči baje še 8 do 10 ladij.

Torej gnila Turčija je pričela posnemati druge kulturne (?) narode. Sedaj smo lahko prepričani da kmalu pripoznajo vsi rmeni in beli čestilci mnogomorilcev Turčijo za prvo kulturno državo v Evropi in Aziji.

— Prevelika verska gorečnost. Mimo neke knjižne izloge v Mainzu je šel neki strogi kanonik ter postal, da se prepriča, ali ni izložena kaka nemoralna ali brezbožna knjiga da bi ovadil založnika. Oko mu obstalo na neki krasno vezani knjigi. Mračno zgrbančel čelo ter čita naslov: "Česa je treba znati mlademu dekletu pred mojitvijo?" "Aba, sem te le dobil", je zamrmral kanonik ter vstopil strogega lica v knjigarno. Osorno je zahteval izloženo knjigo. Založnik se je začel izgovarjati: "Prečistiti, ta knjiga ni za Vas, zagotavljam Vam, da Vas ne more zanimati!" Nič ni pomagalo, kanonik je zahteval ceno, plačal 6 mark ter pobasal knjigo v notranji žep svoje suknje. Doma je knjigo odprl ter presenečen čital: "Ponk v kuhanju".

— Nemška cesarica je povežila 4letno hčerko nekega delavca. Ranjenemu otroku je poslala — usmiljeno sestro. Pač, po nazorih kronanih postopačev še preveč.

— Nesreča v rudniku. V premogovniku v Drenkovi pri Temšvaru so se vneli plini. Vsled eksplozije je bilo več rudarjev ubitih in težko ranjenih. Dosedaj so izveleli iz rudnika 12 mrtvih.

— Fomanjkanje na Španskem. Vsled neprestane suše vlada v nekaterih pokrajinah, posebno v Andaluziji, veliko pomanjkanje. Na mnogih krajih so vsa dela na polju ustavljena, ker je zemlja trda kakor kamen. Na tisoč delavcev je brez dela. Brezposelni so priredili hrupne demonstracije v raznih mestih. Oblasti koncentrujejo orožnike. To je pa tudi edina pomoč, katero dele kapitalistične vlade sestradanim delavcem.

— Ena največjih stavb na svetu bo pač v kratkem izgotovljena železniški most čez mogočno reko Sambezi v sredi Afrike nekaj sto metrov pod Viktorijskimi slapovi. Most se vzdiguje 400 čevljev nad rečno gladino in bo imel le eden velikanski obok. Vlak bo vozil čez most štiri minute. Zdj pa prevajajo stavbni material z enega brega na drugi z značno železnico, kar je skrajno nevarno.

— Deca brez strehe. Dr. Barnarda in 150 njegovih pomočnikov je našlo eno samo noč v londonskih ulicah na stotine otrok brez strehe. Našli so jih po vežah, na povsem temnih krajih, v pustih neznanih ulicah, vsi pa so bili lačni, žejni, raztrgani in zmučeni. Med njimi jih je bilo 76, namreč 62 dečkov in 14 deklic, ki so se izjavili, da so pripravljeni stopiti v dr. Barnardov zavod za sirotinsko in zapuščeno deco. Dr. Barnardo je pripovedoval drugi dan, kaj se mu je pripetilo, in dobil je za svoj zavod 2000

funtov šterlingov prispevkov.

"Pustite otročice k meni," je dejal Krist. Danes pa v hinavski krščanski družbi umirajo otroci gladu na cesti in ginevajo v moralnem blatu.

— Klerikalna agitacija. Kdor hoče hoče spoznati, zakaj da ima klerikalna stranka pri preprostem, zlasti pri kmetskem ljudstvu še vedno toliko zaslonbe, ta naj opazuje, s kakšnimi sredstvi agitirajo klerikalci v svrhu svojih namenov. Fanatiziranje se prične že pri otrocih. Strašijo jih kaplani v šoli s peklom in hudičem. V nedeljskih šolah se prične potem pravo agitiranje za Marijino družbo. Ako se otroci ne dajo ujeti s pobožnostjo, prične pa kaplani uganjati burke, s katerimi pa gotovo pridobijo duše mladih fantov in deklet. Neki kaplan se je nedavno v taki šoli delal pijanega; povpraševal je otroke pogmotnem razmerju. Ko se je javila potem deklica, čes, da ima dvajsetico, je prišel, "morebiti" res pijan, vpiti: "Skrij brž, če ne ti bom zapil na jernž!" Take šale otroci pripovedujejo drugim in nabere se jih kmalu precej v Marijini družbi, a ne radi družbe, ampak radi šegavih in bebastih vzgojiteljev. V nekaterih Marijinih družbah se gojenci oziroma člani potem uče plesati in poljubovati. Še ni dolgo tega, kar je poučeval neki kaplan na Spodnjem Štajerskem mladeniče oziroma mladenke v poljubih. Pravil je, da se mora dvojica najprej pogledati potem nežnočutno objeti, nato pa rahlo položiti ustnice na ustnice — in to je poljub, ki spoji ljubezen obeh v en zar itd. Moralo famoznoga svetnika Li-guorija so ti sladostrastniki kaj dobro študirali! V vrsto vzgojevalnih sredstev se mora potem vs-tevati tudi spoved in pridiga. V spovednicah se mladi ljudje dostikrat silno pohujšujejo, vedno pa terorizirajo s strašno večnostjo, s hudičem in peklom. Tudi pridige dosti pomorejo. Pri neki pridigi se je izrazil duhovnik, da bo one, ki ravnaajo zoper njegove zapovedi, ob novem letu pri naši imenoval in gotovo bo dotični v istem letu umrl. Prestrašili so se verniki ter se bali o duhovniku sploh kaj pregovoriti. Nekateri so ga imeli za "coprnika", drugi pa za "vsemogočnega". Poleg tega pa preplavaljo kaplani deželo z raznimi ničvrednimi farškimi časniki. Za huj skajočim "Domoljubom" vandra v preproste hiše "Bogoljub", ki ljudstvo straši s smrtjo in s peklom. Seveda preprosto ljudstvo, brez prave pameti, brž verjame prave sleparske čudeže in neverjetnosti, in kje si pa potem nasprotovati duhovščini. Za "Bogoljubom" pa poneumnuje ljudstvo tudi ne dolgo izhajajoči salezijanski list "Don Bosko".

Listnica upravnistva:

Vse prodajalce knjižic, ki so izšle v zalogi upravnistva "Gl. Sv." se prosi, da po možnosti kmalu odračunijo.

Vse c. naročnike se opozarja, da nam naznanijo tudi stari naslov, kedar spremene stanovanje. S tem nam je prihranjenega mnogo dela.

Kdor ne dobiva redno lista, naj izroči reklamacijo pismonošo. Ta reklamacija ne stane kakor košček belega papirja, na katerega naj se zapiše natančni naslov.

Anton Debevc 1210 S. Santa Fe Ave., Pueblo, Colo. Prosimo Vas, da nam naznanite svoje prejšnje bivališče.

Svetujte vsem talijanskim delavcem, da se naroče na tednik "IL LAVORATORE ITALIANO". (Talijski delavec) Ta list zastopa nevstransko koristi delavcev in odprto pove resnico o vzrokih današnje bede. Stane za celo leto \$1.50 in se dobiva 450 E. Main Str., Trinidad, Colo.

